

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Інститут філології

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О. Б. Жильцов

_____ 2017 р.

ПРОГРАМА

кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації

(друга іноземна мова – французька)

спеціальності 8.02030302 Мова і література (англійська)

Затверджено

на засіданні кафедри романської філології
та порівняльно-типологічного мовознавства

протокол № _ від « _ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри

_____
Р. К. Махачашвілі

Київ – 2017

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Загальні положення

Розвиток освіти в Україні визначається у загальному контексті Європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності загальносвітової культури, реалізацією положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки. Кваліфікаційний екзамєн зі спеціалізації (друга іноземна мова – французька) повинен виявити рівень науково-теоретичної та практичної підготовки, глибину професійних знань, вмінь та навичок студента та рівень підготовленості до майбутньої професійної діяльності.

У світлі окресленої орієнтації кваліфікаційний екзамєн з другої іноземної мови (французької) включає питання з наступних дисциплін: «Практикум французької мови», «Теоретичні питання граматики другої іноземної мови».

Загальна мета курсу «Практикум французької мови» – удосконалити та поглибити мовну, мовленнєву та соціокультурну компетенцію студентів – майбутніх вчителів французької мови з урахуванням їхніх майбутніх професійних потреб, удосконалити вміння студентів спілкуватися французькою мовою в усній та писемній формах в різноманітних ситуаціях соціально-побутової, громадсько-політичної, соціально-культурної та професійно-трудої сфер спілкування. Метою курсу «Практикум французької мови» є завершення формування лінгвістичної, комунікативної та професійної компетенції студентів-філологів з французької мови.

Мета курсу «Теоретичні питання граматики другої іноземної мови» ознайомлення студентів з основними положеннями теоретичної граматики, з теоретичним трактуванням граматичної будови французької мови та закріплення знань, умінь і навичок з граматики, набутих протягом вивчення дисципліни.

Практична складова

I. *Дискусія згідно з тематикою:*

Здоровий спосіб життя людини. Класична та альтернативна медицина у Франції. Спорт у нашому житті. Здорове харчування.

Освіта та виховання. Професія вчителя. Навчання в університеті. Родинне виховання в Франції та Україні. Шкільна система освіти Франції та України. Вища освіта та подальше навчання у Франції та Україні. Програми обмінів студентів, викладачів та науковців країн-членів Євросоюзу. Навчання за кордоном. Проблеми інклюзивної освіти у Франції.

Емоції та почуття людини. Сенс життя людини. Конфлікти між поколіннями. Проблема людської самотності. Проблема людських стосунків. Вплив засобів масової інформації на людину.

Французьке суспільство. Французький та український менталітет. Молодь Франції та України. Традиції французького та українського суспільства. Соціальна та політична активність молоді. Стиль життя сучасної людини. Сучасний професійний світ. Стереотипи у нашому житті.

Теоретична складова

III. Презентація певного граматичного явища із наведенням прикладів відмінювання, вживання, класифікацій тощо за такою тематикою:

- Використання артиклів з датами, цифрами та аббревіатурами.
- Використання та формування теперішніх часів.
- Використання та формування минулих часів.
- Використання та формування майбутніх часів.
- Використання та формування субжонктиву.
- Формування та використання умовного способу.
- Узгодження часів в французькій мові.
- Особливості використання займенників у французькій мові.
- Особливості використання безособових форм дієслова.
- Використання та переклад перифрастичних конструкцій.
- Використання та переклад емфатичних конструкцій.
- Особливості використання умовних підрядних речень
- Використання та формування безособових речень.
- Формування та використання пасивної форми.
- Використання та формування умовних речень у французькій мові.
- Формування та використання ступенів порівняння прикметників.

Орієнтовний перелік питань до комплексного кваліфікаційного екзамену з другої іноземної мови (французька)

I. Проведення дискусії за запропонованою темою:

1. Que pensez-vous du rôle de la famille dans la société? (Висловіть свою думку щодо ролі сім'ї в житті суспільства.)
2. Décrivez les gouvernements dans des pays francophones et en Ukraine. (Опишіть уряди франкомовних країн та України.)
3. Comment fonctionne le système des élections en France et en Ukraine? Quels partis politiques français et ukrainiens vous connaissez? (Як відбуваються

- політичні вибори у Франції та Україні? Які політичні партії цих країн ви знаєте?)
4. Quel rapport entretenez-vous avec le cinéma? Quel genre de films préférez-vous? (Висловіть свою думку щодо сучасного кіно. Фільмам якого жанру Ви надаєте перевагу?)
  5. Parlez des tendances politiques contemporaines nationales et internationales (Розкажіть про розвиток міжнародних та національних політичних тенденцій у сучасному світі.)
  6. Décrivez le système de justice et de procès. (Розкажіть про правосуддя і судову систему.)
  7. Que pensez-vous de la mise en vigueur de loi dans les pays francophones et en Ukraine (Висловіть свою думку щодо виконання закону у франкомовних країнах і в Україні.)
  8. Parlez des droits humains. (Розкажіть про права людини.)
  9. Quel est votre rapport à la lecture? Qu'aimez-vous lire? Pourquoi? (Як Ви ставитеся до читання? Що Ви любите читати? Чому?)
  10. Présentez la Constitution en France et en Ukraine. (Розкажіть про Конституцію Франції та України.)
  11. Décrivez l'organisation du «paysage audiovisuel» de France et de votre pays: les chaînes de télévision, les stations de radio. Quelle est votre relation avec la radio et la télévision? Quelle place tiennent-elles dans votre vie quotidienne? Que regardez/écoutez-vous? Pourquoi? (Опишіть, як представлений аудіовізуальний світ у Франції та у Вашій країні: телевізійні канали, радіостанції. Які у Вас стосунки з радіо та телебаченням? Яке місце вони займають у Вашому повсякденному житті? Що Ви дивитеся/слухаєте? Чому?)
  12. Comparez le système d'enseignement supérieur dans les pays francophones et en Ukraine (Порівняйте системи вищої освіти у франкомовних країнах і в Україні.)
  13. Comment l'écologie est-elle organisée en France et dans votre pays? Qu'en pensez-vous? (Як організована система охорони оточуючого середовища у Франції та у Вашій країні? Висловіть власну думку з цього приводу.)
  14. Quelle est la place de la cuisine, de la gastronomie en France et en Ukraine? Pouvez-vous donner la recette d'une bonne spécialité de votre pays/région? (Яке місце займає кухня і гастрономія у Франції та Україні? Чи можете Ви надати рецепт улюбленої страви Вашої країни або регіону?)
  15. Parlez de l'organisation de la vie professionnelle en France et en Ukraine. (Розкажіть про сучасний стан ринку праці у Франції та Україні.)
  16. Vie des étudiants dans les Universités de la France. (Життя студентів в університетах Франції.)
  17. Comment fonctionne le système de santé en France et dans votre pays? Par exemple, que faites-vous si vous avez de la grippe? Où les médecins consultent-ils? (Як організована система охорони здоров'я у Франції та Україні?)

- Наприклад, якщо Ви захворієте грипом, що будете робити? Де консультують лікарі?)
18. Choisissez une personne de votre entourage et décrivez les grandes lignes de sa personnalité. (Виберіть людину з Вашого оточення й опишіть її зовнішність та риси характеру.)
  19. Réflexions sur l'expérience professionnelle. (Роздуми про професійний досвід.)
  20. Racontez la vie quotidienne d'un/e/ étudiant/e/ de votre pays. (Розкажіть про повсякденне життя студента у вашій країні.)
  21. Existe-t-il un équivalent aux grandes écoles dans votre pays? Comment cela fonctionne? (Чи існують у вашій країні вищі навчальні заклади схожі на Великі школи Франції? Чи знаєте Ви про особливості їх функціонування?)
  22. Pouvez-vous présenter un quotidien et un hebdomadaire importants de votre pays? Quelles en sont les caractéristiques? (Опишіть щоденну/щотижневу газету/журнал, що публікуються у Вашій країні. У чому полягають їх відмітні риси?)
  23. Présentez le relief, le climat et les paysages de la France. (Розкажіть про географічне положення та клімат Франції.)
  24. Qu'est-ce qui fait un bon professeur. (Висловіть власну думку щодо того, що робить вчителя гарним вчителем?)
  25. Décrivez les fêtes les plus populaires de la France. (Опишіть найвідоміші свята Франції)
  26. Racontez les médecines alternatives, parallèles ou douces. (Розкажіть про сучасні альтернативні методи лікування.)
  27. A votre avis qu'est-ce qu'il faut faire pour garder une bonne forme? (Що необхідно робити щоб залишатися здоровим?)
  28. Expliquez un petit problème de santé que vous avez eu et décrivez-en les symptômes. (Розкажіть про яку-небудь свою хворобу. Опишіть її симптоми.)
  29. Existe-t-il un équivalent au principe de laïcité dans votre pays? Quels sont les rapports entre les Eglises et l'Etat? (Чи розповсюджений у вашій країні еквівалент принципу світськості? Які стосунки між державою та церквою?)
  30. Quelle est la situation économique de votre pays? En connaissez-vous les raisons? (Висловіть власну думку щодо економічної ситуації у вашій країні. Які причини такого стану?)

II. Презентація певного граматичного явища із наведенням прикладів відмінювання, вживання, класифікації тощо:

1. Caractérissez la proposition simple et les principes du classement de la proposition simple. (Загальна характеристика простого речення. Поділ простого речення за його складовими.)
2. Le nom. Espèces de noms; Féminin des noms; Pluriel des noms. (Іменник. Іменники власні, загальні, прості, складні, зачислювані, незчислювані, із

- значенням конкретності, абстрактності. Рід іменників. Утворення жіночого роду іменників, що означають живих істот. Число іменників. Утворення множини іменників. Множина власних імен. Множина складних іменників. Іменники, що вживаються лише у множині. Функції іменників у реченні.)
3. L'article. Formes de l'article. Valeurs de l'article. Emploi de l'article. L'article et la préposition *de*. (Артикль. Означений і неозначений артикль. Скорочена та змінні форми артикля. Основні випадки вживання та невживання артикля перед різними семантичними групами іменників. Частковий артикль.)
  4. L'adjectif. Adjectifs qualificatifs. Féminin des adjectifs. Pluriel des adjectifs. Degrès de comparaison des adjectifs. Adjectifs employés comme adverbes. Adjectifs interrogatifs quel. Quel adjectif exclamatif. (Загальна характеристика прикметника. Утворення жіночого роду та множини прикметників. Особливості узгодження деяких прикметників. Місце прикметника відносно означуваного слова. Ступені порівняння якісних прикметників. Неозначені прикметники. Прикметники, уживані як прислівники.)
  5. Le pronom: Pronoms personnels. Pronom réfléchi soi. Y, en – pronoms personnels. (Займенник. Особові придієслівні (ненаголошені) та самостійні (наголошені) займенники та їх місце у реченні. Зворотний займенник soi. Значення і уживання займенників - en, y.)
  6. Le pronom: Pronoms relatifs; Pronoms démonstratifs; Pronoms possessifs. (Займенник. Вживання відносних, вказівних, присвійних займенників.)
  7. L'adverbe: Adverbes terminés en -ment; Adverbes terminés en – amment, – emment. Degrès de comparaison des adverbes. (Прислівник. Утворення прислівників від прикметників. Ступені порівняння та місце прислівника в реченні. Уживання деяких прислівників способу дії, кількісних та якісних, часу, місця, стверджувальних, заперечних, обмежувальних, сумніву, питальних.)
  8. Le verbe: Verbes transitifs et intransitifs. Verbes pronominaux. (Дієслово. Основні форми дієслів. Дієслівне управління. Перехідні, неперехідні і займенникові дієслова у порівнянні з відповідними українськими дієсловами.)
  9. Le Présent, formation et emploi. (Використання та формування теперішнього часу).
  10. Le Passé (Imparfait, Passé composé, Passé simple, Plus-que-parfait), formation et emploi. (Використання та формування минулих часів).
  11. Le Futur (Futur simple, Futur antérieur, Futur dans le passé). (Використання та формування майбутніх часів).
  12. La concordance des temps de l'indicatif. Plan du présent. Узгодження часів індикативу. План теперішнього часу.
  13. La concordance des temps de l'indicatif. Plan du passé. Узгодження часів індикативу. План минулого часу.

14. Le verbe: Forme passive. Пасивний стан: утворення та вживання.
15. Les modes et les temps du verbe. Mode impératif. (Дієслово. Наказовий спосіб.)
16. Les temps du Conditionnel. Valeurs des temps du Conditionnel. (Умовний спосіб. Дві форми часу. Граматичне значення часів умовного способу).
17. Mode conditionnel. Conditionnel présent. La corrélation des temps et des modes dans la phrase conditionnelle avec *si*. Le conditionnel dans les phrases hypothétiques. (Теперішній час умовного способу. Утворення і вживання Conditionnel présent. Вживання Conditionnel présent для вираження припущення).
18. Emploi du Conditionnel présent. Emploi affectif du Conditionnel. Conditionnel présent dans la préposition indépendante. Construction *on dirait que, on croirait que*. (Вживання Conditionnel présent. Вживання Conditionnel présent в незалежному реченні для вираження побажання, бажання, категоричного твердження, тощо. Конструкція *on dirait que, on croyais que*).
19. Conditionnel passé. Formation et Emploi du Conditionnel passé. Conditionnel passé 2e forme. (Утворення і вживання Conditionnel passé. Друга форма Conditionnel passé).
20. Concordance des temps du Conditionnel. (Узгодження часів умовного способу).
21. Gérondif. Valeur grammaticale du Gérondif. Formation. Construction "sans+infinitif". (Дієприслівник (герундій). Граматичне значення дієприслівника. Утворення дієприслівника. Конструкція *sans + infinitif*).
22. Adjectif verbal. Formation. Valeur grammaticale. Emploi de l'adjectif verbal. (Віддієслівний прикметник. Утворення. Граматичне значення. Вживання віддієслівного прикметника).
23. Mode subjonctif. Valeur grammaticale du subjonctif. Formation du subjonctif présent. (Суб'єктивний спосіб. Граматичне значення. Утворення теперішнього часу суб'єктивного способу).
24. Emploi du subjonctif dans les subordonnées complétives. (Вживання subjonctif у підрядних додаткових реченнях).
25. Emploi du subjonctif dans les subordonnées relatives. (Вживання subjonctif у підрядних означальних реченнях).
26. Emploi du subjonctif dans les les subordonnées circonstancielles. (Вживання subjonctif у підрядних обставинних реченнях).
27. Emploi du subjonctif dans les propositions indépendantes. (Вживання subjonctif в незалежних реченнях).
28. Participe passé. Valeur grammaticale du participe passé. Formation. Particularités de la formation du participe passé des verbes du III-e groupe. (Дієприкметник минулого часу. Граматичне значення. Утворення. Особливості утворення дієприкметників минулого часу деяких дієслів III групи).

29. Participe passé composé. Formation. Valeur grammatical. Emploi du participe passé composé. (Складний дієприкметник минулого часу. Утворення. Граматичне значення. Вживання).
30. Proposition participe absolu (participe présent). Valeur grammatical. Particularités d'emploi. Proposition participe absolu (participe passé, participe passé composé). Valeur grammatical. Particularités d'emploi. (Абсолютний дієприкметниковий зворот (participe présent, participe passé та participe passé composé). Граматичне значення. Особливості вживання).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

При виставленні підсумкової оцінки за комплексний екзамен усі складові питання вважаються рівноцінними. Кожен вид роботи оцінюється за 100-бальним рейтингом, який узгоджується з 4-бальною національною шкалою («5» - відмінно, «4» - добре, «3» - задовільно, «2» - незадовільно).

Кожен екзаменатор веде протокол оцінювання, робить нотатки помилок студента під час відповіді та виставляє оцінку за кожен компонент білета. Під час відповіді екзаменатори не зобов'язані вказувати на помилки студента, але можуть виправляти ті помилки, які унеможливають успішну відповідь. Після відповідей студентів державна екзаменаційна комісія зводить до середнього арифметичного індивідуальні оцінки кожного члена комісії та виводить загальний рейтинг за відповіді на усі три питання. Оцінка за іспит є колегіальним рішенням усіх членів на підставі обчислених рейтингів.

При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

Підсумкова кількість балів (max – 100)	За національною шкалою	Рейтинг ECTS	Критерії оцінювання
90-100	відмінно	A	оцінку “відмінно” отримує студент, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільно володіє спеціальною термінологією, викладає матеріал послідовно, правильно застосовує теоретичні знання з усіх фахових дисциплін для розв'язання практичних завдань; уміє розробляти методику вирішення дослідницьких проблем, використовуючи при цьому

			новітні досягнення мовознавства і літературознавства.
82-89	добре	В	Відповідь демонструє всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільне володіння спеціальною термінологією, матеріал викладено послідовно, із застосуванням теоретичних знань з різних дисциплін для розв'язання практичних завдань; припускається 1-2 неточності у викладенні матеріалу, які не призводять до помилкових висновків і рішень.
75-81	добре	С	оцінку “добре” отримує студент, який достатньо розкриває основний зміст теоретичних питань, володіє навичками лінгвістичного й літературознавчого аналізу, вміє теоретично обґрунтувати й застосувати набуті знання з мовознавства і літературознавства; правильно використовує професійну термінологію, не допускає у відповіді грубих помилок; можливі 3-4 неточності у використанні спеціальної термінології, несуттєві помилки у висновках, узагальненнях, які не спотворюють зміст відповіді.
66-74	задовільно	Д	оцінку “задовільно” отримує студент, який в основному правильно відповідає на питання, але викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології.
60-65	задовільно	Е	оцінку “задовільно” отримує

			студент, який коротко, схематично, але в основному правильно відповідає на питання; викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології.
35-59	незадовільно	FX	оцінку “незадовільно” отримує студент, який не може розкрити основний зміст теоретичних питань, не володіє навичками застосування набутих знань для виконання практичних завдань; не володіє професійною термінологією; допускає грубі помилки в остаточних висновках.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Васильева Н. М. Французский язык : теоретическая грамматика / Н. М. Васильева, Л. П. Пицкова. – М. : Лист Нью, 2004. – 414 с.
2. Гак В. Г. Теоретическая грамматика французского языка / В. Г. Гак. – М. : Добросвет, 2000. – 832 с.
3. Лемешко Л. С. Посібник з теоретичної граматики французької мови / Л. С. Лемешко, І. В. Табачек. – К. : Видавничий центр КНЛУ, 2005. – 134 с.
4. Федорова Л. О., Куликова В. Г. Курс лексикології французької мови., Київ, КНЛУ, 2003. –186 с.
5. Abbadie Ch., Chovelon B., Morsel M. Grammaire et style. Presses universitaire de Grenoble, 2009. – 244 p.
6. Le Tousé Ph. Clefs des styles. Paris, L’Harmattan, 2005. –163 p.
7. Melnik V., Pryadko L. Guide pratique de lexicologie français. Kyiv, KNLU, 2007. – 154 p.

Додаткова

1. Гак В. Г. Теория и практика перевода. Французский язык : учеб. пособие / В. Г. Гак, Г. Б. Григорьев. – 8-е изд. – М. : Изд-во ЛКИ, 2008. – 464 с.
2. Гак В. Г. Языковые преобразования. – М.: Языки русской культуры, 1998. – 786 с.
3. Самойлова О. П. Практична граматика французької мови / О. П. Самойлова, Є. В. Комірна. – К. : Видавничий Дім «Ін-Юре», 2008. – 512 с.
4. Теоретичні питання граматики другої іноземної мови (французької): Робоча навчальна програма / Уклад. Мельник В.І. – К.: КУ імені Бориса Грінченка, 2011. – 17 с.
5. Телия В. Н. Коннотативный аспект семантики номинативных единиц. М.: Наука, 1986. – 143с.
6. Харченко Т.Г. Країнознавство Франції. Тексти лекцій для студентів. – Луганськ : «Альма-матер», 2005. – 77 с.
7. Харченко Т.Г. Країнознавство Франції. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. – Луганськ : «Альма-матер», 2005. – 67 с.
8. Larger N., Mimran R. Vocabulaire expliqué du Français, CLE international. –2004.– 287 p.
9. Charaudeau P. Grammaire de sens et de l'expression. Paris, Hachette, 1992.
10. Chevchenko I, Minkin L., Moiseyeva S. Pragmatique linguistique : Dictionnaire compréhensif. Kharkiv – 2009, – 194 p.
11. Guiraud P. La sémantique. –7e éd. – Paris : Presses Universitaires de France, 1972. –125p.
12. Grand-Clement O. Civilisation en dialogues. CLE international.– 2008. – 126 p.
13. Peyroutet. C. La pratique de l'Expression écrite. Paris, Nathan. – 1991, – 159 p.
14. Siréjols E. Grammaire: 450 nouveaux exercices : niveau débutant / E. Sirejols, P. Claude. – Paris: CLE International, 2002. - 160 p.
- 15.3. Siréjols E. Grammaire: 450 nouveaux exercices : niveau intermédiaire / E. Sirejols, D. Renaud.– Paris: CLE International, 2002. - 190 p.
16. Steele R. Civilisation progressive du français. Niveau avancé. – CLE international, 2004.
17. Steele R. Civilisation progressive du français. Niveau intermédiaire. – CLE international, 2002.

*Зразок екзаменаційного білету***Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології**

Погоджено
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
_____ О. Б. Жильцов

«   » _____ 2017 р.

Спеціальність: 8.02030302 – Мова і література (англійська)
Освітній рівень другий (магістерський)

**Кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації
(друга іноземна мова - французька)****Екзаменаційний білет № 1**

1. Lisez et racontez le texte proposé №1. Exprimez votre opinion sur le contenu de ce fragment. Переказ та обговорення запропонованого тексту № 1. Висловіть свою думку щодо змісту прочитаного.
2. Caractérissez la proposition simple et les principes du classement de la proposition simple. Загальна характеристика простого речення. Поділ простого речення за його складовими.
3. Développez le sujet suivant: «Que pensez-vous de la mise en vigueur de loi dans les pays francophones et en Ukraine? Висловіть свою думку щодо виконання закону у франкомовних країнах і в Україні.

Затверджено на засіданні кафедри
романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства
протокол № __ від «__» _____ 2017 р.
Завідувач кафедри _____ Р. К. Махачашвілі